

GYMNÁZIUM, VLAŠIM, TYLOVA 271

Autor	Mgr. Eva Vojířová
Číslo materiálu	7_2_CH_02
Datum vytvoření	2. 9. 2012
Druh učebního materiálu	Laboratorní práce
Ročník	1. a 2. ročník VG
Anotace	Dělení směsí - Filtrace
Klíčová slova	Filtrace, filtrační aparatura
Vzdělávací oblast	Chemie
Očekávaný výstup	Student umí sestavit filtrační aparaturu a zná podstatu metody
Zdroje a citace	LICHTENBERG, Karel; SCHMIDTMAYEROVÁ, Jana. <i>Laboratorní technika</i> . České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Zemědělská fakulta, 2003, ISBN 80-7040_603_8. ČTRNÁCTOVÁ, Hana a kol. <i>Chemické pokusy pro školu a zájmovou činnost</i> . Praha: PROSPEKTRUM, 2000, ISBN 80-7175-071-9.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

LABORATORNÍ PRÁCE Z CHEMIE Č.

TÉMA	Dělení směsí - Filtrace
ÚKOL	Úkol č. 1: Proved'te filtraci směsi modré skalice a písku Úkol č. 2: Proved'te filtraci směsi křídly a vody přes různé materiály a porovnejte čistotu filtrátu a čas filtrace
TŘÍDA	
JMÉNO A PŘIJMENÍ	
DATUM VYPRACOVÁNÍ	

Princip práce:

Filtrace je oddělování látek z heterogenní směsi (suspenze) průchodem přes propustný materiál (filtrační přepážku). V laboratoři se nejčastěji odděluje kapalina od tuhých látek, které jsou v ní rozptýleny. Používají se pórovité látky, které jsou chemicky dostatečně odolné a nereagují s filtrovanými látkami.

V laboratoři se nejčastěji používají: filtrační papír, frity – pórovité skleněné nebo porcelánové materiály, aktivní uhlí, gáza, vata, tkaniny apod.

Rychlost filtrace je závislá na velikosti částic filtrované látky, velikosti pórů, teplotě a tlaku.

Filtrační aparatura se skládá ze stojanu, držáku, kruhu, nálevky, kádinky, skleněné tyčinky a filtračního papíru složeného správným způsobem (vystřihne se čtverec, přeloží se na polovinu, pak na čtvrtinu a volné okraje se sestřihnou do čtvrtkruhového výseku).

Úkol č. 1: Proved'te filtraci směsi modré skalice a písku.

Pomůcky: laboratorní váhy, hodinové sklo, lžička, kádinky, tyčinka, stříčka, filtrační aparatura: laboratorní stojan, filtrační kruh, držák, nálevka, filtrační papír

Chemikálie: modrá skalice, voda, písek

Postup práce:

1. Na hodinovém sklíčku navažte 10 g směsi modré skalice a písku (*připravená vyučujícím v poměru 1:1*).
2. Směs přesypte do kádinky, přilijte 30 ml vody a krátce ji zahřejte nad kahanem, abyste lépe rozpustili modrou skalici.
3. Písek nechte usadit, sestavte filtrační aparaturu a kapalinu přelijte přes papírový filtr.
4. Potom ve zbytku písku a modré skalice proveďte dekantaci malým množstvím vody, (aby se roztok modré skalice příliš nezředil).
5. Nakonec převed'te z kádinky na filtrační papír i zbytek roztoku a ukončete filtraci.
6. Filtrát nechte volně krystalizovat (do příštích laboratoří).

Nákres filtrační aparatury s popisem:

Závěr:

Jaká byla celková hmotnost vámi připravené modré skalice? (zjistěte na následující hodině)

Co mohlo ovlivnit případné ztráty na hmotnosti modré skalice?

Jaká byla velikost největšího krystalu modré skalice, který se vám podařilo připravit? (zjistěte na následující hodině)

Jak zní správný chemický název a vzorec modré skalice?

Na co se modrá skalice v praxi využívá?

Úkol č. 2: Proved'te filtraci směsi křídly a vody přes různé materiály a porovnejte čistotu filtrátu i čas filtrace.

Pomůcky: kádinky, skleněná tyčinka, filtrační aparatura, třecí miska s tloučkem, filtrační papír, vata, gáza, křída, odměrný válec, hodinky (stopky), lžička

Chemikálie: voda

Postup práce:

1. Sestavte filtrační aparaturu.
2. Do filtrační nálevky vložte čtvereček gázy.
3. V třecí misce rozdrťte křídu na jemný prášek, 1/3 vsypte do kádinky s 15 cm³ vody a dobře promíchejte.
4. Poté proved'te filtraci přes gázu, přičemž změřte čas trvání filtrace.
5. Stejným způsobem postupujte při filtraci přes vatu a filtrační papír.
6. Porovnejte čistotu vzniklých tří filtrátů z různých druhů filtračních materiálů.
7. Do závěru zaznamenejte k jednotlivým filtračním materiálům čas trvání filtrace a čísla 1 - 2 - 3 (1 = nejčistší filtrát, 2 = středně čistý filtrát, 3 = nejméně čistý filtrát)

Závěr:

Gáza:

Vata:

Filtrační papír:

Slovně okomentujte vaše výsledky – proč je podle vás ten který filtrát čistý/znečištěný, a proč se lišily časy filtrací?
